

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
5. 6. 2014

3

Diabetologie - činnost oboru v Pardubickém kraji v roce 2013

Diabetology - Activity in Branch in the Pardubice Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Pardubickém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu poskytovatele zdravotních služeb a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Pardubice region in 2013 contains data about out-patient care by type provider of health services of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2013. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části „Publikujeme“.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2013 představují diabetici v Pardubickém kraji více než 7,6 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 141 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 2 014), což z celkového počtu pacientů činilo 0,36 % (ČR 0,23 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,14 % (v ČR 0,10 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 14,74 lékařů a 17,57 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku) ve 202 ordinacích. Lékaři k 31. 12. 2013 léčili celkem 39 206 osob. Na jednoho lékaře

v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 660 léčených pacientů (v roce 2012 to bylo 2 829), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 356 pacientů (v roce 2012 to bylo 2 331 pacientů). Z 202 ordinací bylo 170 ordinací praktických lékařů pro dospělé (84 %). V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn., že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2013 bylo provedeno celkem přes 95 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo nárůst o více než 5 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 6 505, nejméně v okrese Chrudim (5 164) a nejvíce v okrese Ústí nad Orlicí (8 042). Celkový počet léčených osob meziročně stoupl o více než 5 %. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 51,3 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 52,2 %).

V roce 2011 byl na ročním statickém výkazu diabetologie změněn celý oddíl „Léčba“ – již se zde nesleduje počet osob léčených na DM, ale počet jednotlivých způsobů léčby naordinovaných k léčbě diabetu rozlišených podle typu onemocnění a podle věku. Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, téměř 93 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Chrudim (téměř 95 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 3 013 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2013), došlo oproti předchozímu roku k mírnému nárůstu počtu léčených diabetiků u mužů i žen.

Zpracovala: Jana Vosáhlová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: Libuse.Drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
Chrudim	51	2,63	4,16	13 582	5 164
Pardubice	63	5,11	5,81	31 841	6 231
Svitavy	38	3,15	3,35	19 493	6 188
Ústí nad Orlicí	50	3,85	4,25	30 963	8 042
Pardubický kraj	202	14,74	17,57	95 879	6 505
Česká republika	3 427	365,68	411,37	2 254 757	6 166

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Chrudim	8 220	790,06	3,64	94,65	1,72
Pardubice	12 271	727,95	6,00	92,29	1,71
Svitavy	9 874	943,78	4,78	94,22	1,00
Ústí nad Orlicí	8 841	637,18	8,46	90,30	1,24
Pardubický kraj	39 206	759,83	5,75	92,82	1,43
Česká republika	861 647	819,65	6,84	91,67	1,49

Počet léčených diabetiků k 31.12.2013

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Chrudim	8 220	45,21	54,79	44,66	527	45,35	54,65
Pardubice	12 271	50,42	49,58	32,73	1 220	49,84	50,16
Svitavy	9 874	50,61	49,39	31,49	665	48,57	51,43
Ústí nad Orlicí	8 841	47,27	52,73	21,86	647	49,00	51,00
Pardubický kraj	39 206	48,66	51,34	32,47	3 059	48,61	51,39
Česká republika	861 647	47,81	52,19	21,20	72 600	47,85	52,15

Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

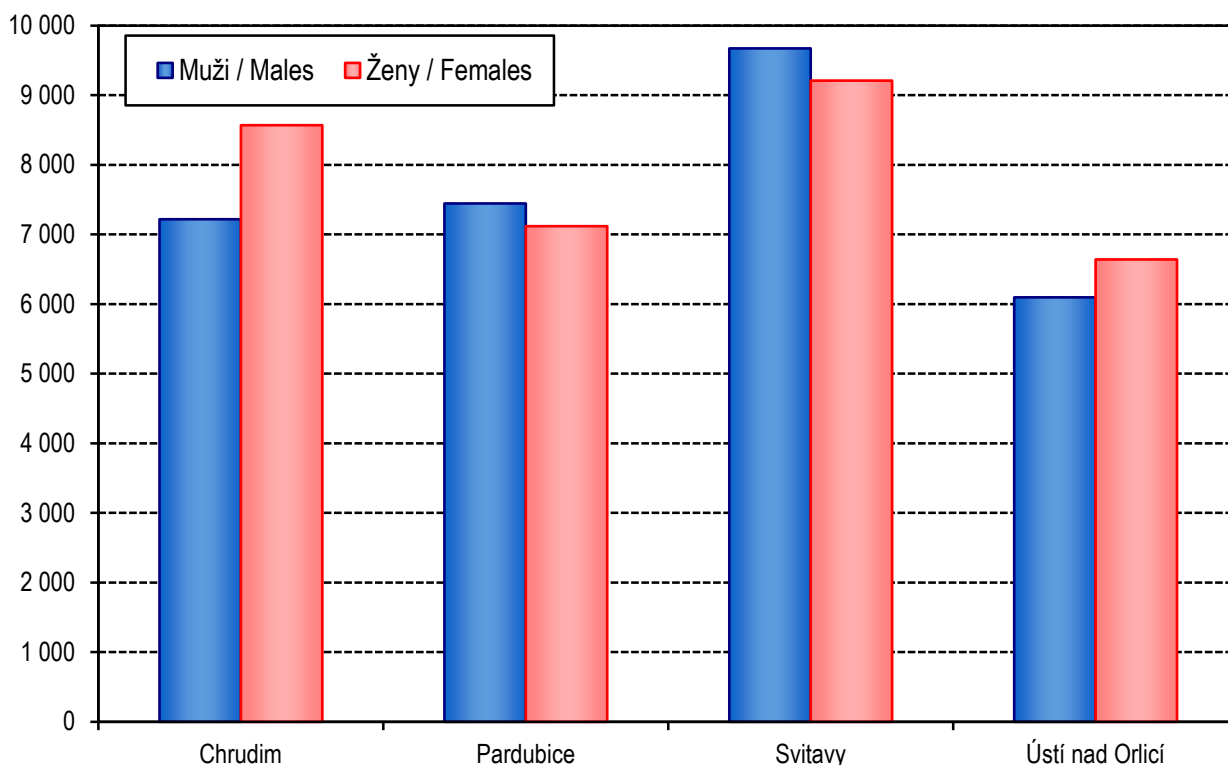
Území, okres	Diabetická							
	nefropatie		retinopatie			noha		
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací pod kotníkem	z celku s amputací nad kotníkem
				proliferativní	slepota			
Chrudim	910	351	830	153	20	239	66	37
Pardubice	1 959	759	1 623	321	44	429	123	88
Svitavy	1 073	333	850	326	41	199	30	24
Ústí nad Orlicí	1 031	373	802	270	14	515	63	34
Pardubický kraj	4 973	1 816	4 105	1 070	119	1 382	282	183

Léčení diabetici podle druhu léčby *)

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Inkretinovými mimetiky	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Chrudim	692	66,51	8 418	809,09	1 949	187,33	88	8,46
Pardubice	1 545	91,65	12 200	723,74	2 801	166,16	167	9,91
Svitavy	2 098	200,53	7 428	709,98	1 922	183,71	91	8,70
Ústí nad Orlicí	837	60,32	8 076	582,05	3 103	223,64	66	4,76
Pardubický kraj	5 172	100,24	36 122	700,06	9 775	189,44	412	7,98
Česká republika	106 967	101,75	756 756	719,87	219 706	209,00	11 236	10,69

*) Jeden pacient může být léčen více léčbami současně. Je uvedena každá naordinovaná léčba, která byla předepsána k pravidelnému užívání alespoň na dobu 1 měsíce.

Léčení diabetici podle okresů (na 100 000 obyvatel)
Diabetics under treatment by districts
(per 100 000 inhabitants)

Poznámka: Léčení diabetici podle sídla poskytovatele zdravotních služeb

**Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel
v letech 2000–2013**

